

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

BOZP a PO

pro

studenty

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Zkratky použité v prezentaci

BOZP – Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

PO – Požární ochrana

OOPP – Osobní ochranné pracovní pomůcky

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Zákony a předpisy (BOZP a PO)

zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

zákon č. 309/2006 Sb., Zákon, kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci)

zákon č. 133/1985 Sb., Zákon České národní rady o požární ochraně

zákon č. 111/1998 Sb., Zákon o vysokých školách

vyhláška č. 64/2005 Sb., Vyhláška o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Proč dodržovat předpisy bezpečnosti práce?

Eliminace úrazů

Eliminace trvalých následků

Zlepšení podmínek pro studium

Splnění zákonných povinností

Ekonomické důvody

Proč školení BOZP podle Zákoníku práce pro studenty?

§ 103 odst. 2 zákona: Zaměstnavatel je povinen zajistit zaměstnancům školení o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které doplňují jejich odborné předpoklady a požadavky pro výkon práce, které se týkají jimi vykonávané práce a vztahují se k rizikům, s nimiž může přijít zaměstnanec do styku na pracovišti, na kterém je práce vykonávána, a soustavně vyžadovat a kontrolovat jejich dodržování. Školení podle věty první je zaměstnavatel povinen zajistit při nástupu zaměstnance do práce a dále

- a) při změně pracovního zařazení, druhu práce,
- b) při zavedení nové technologie nebo změny výrobních a pracovních prostředků nebo změny technologických a pracovních postupů,
- c) v případech, které mohou mít podstatný vliv na bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

Zaměstnavatel má povinnost školit všechny, kteří se pohybují na jeho pracovišti, tedy i studenty, a to nejpozději v den zahájení studia.

[zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce](#)

Základní pravidlo

§ 106 zákona: Každý zaměstnanec (**student**) je povinen dbát podle svých možností o svou vlastní bezpečnost, o své zdraví i o bezpečnost a zdraví fyzických osob, kterých se bezprostředně dotýká jeho jednání, případně opomenutí při práci. Znalost základních povinností vyplývajících z právních a ostatních předpisů a požadavků zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je nedílnou a trvalou součástí kvalifikačních předpokladů zaměstnance.

Odpovědnost studenta za způsobenou škodu

§ 391 odst. 1 zákona: Žáci střední školy, konzervatoře a jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky nebo studenti vyšší odborné školy odpovídají právnické osobě vykonávající činnost dané školy nebo školského zařízení nebo právnické nebo fyzické osobě, na jejíchž pracovištích se uskutečňuje praktické vyučování, za škodu, kterou jí způsobili při teoretickém nebo praktickém vyučování anebo v přímé souvislosti s ním. Pokud ke škodě došlo při výchově mimo vyučování ve školském zařízení nebo v přímé souvislosti s ní, odpovídají žáci nebo studenti za škodu právnické osobě vykonávající činnost tohoto školského zařízení. **Studenti vysokých škol odpovídají vysoké škole za škodu, kterou jí způsobili při studiu nebo praxi ve studijním programu uskutečňovaném vysokou školou nebo v přímé souvislosti s nimi. Pokud ke škodě došlo při studiu nebo praxi nebo v přímé souvislosti s nimi u jiné právnické osoby nebo fyzické osoby, odpovídají studenti právnické nebo fyzické osobě, u níž se studium nebo praxe uskutečňovaly.**

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Odpovědnost vysoké školy za způsobenou škodu

§ 391 odst. 4 zákona: Příslušná vysoká škola odpovídá studentům vysokých škol za škodu, která jim vznikla porušením právních povinností nebo úrazem při studiu nebo praxi ve studijním programu uskutečňovaném vysokou školou nebo v přímé souvislosti s nimi. Pokud ke škodě došlo při studiu nebo praxi nebo v přímé souvislosti s nimi u jiné právnické osoby nebo fyzické osoby, odpovídá právnická nebo fyzická osoba, u níž se studium nebo praxe uskutečňovaly.

[zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce](#)

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Vyhodnocení rizik

S riziky v oblasti BOZP a PO musí být student obeznámen. Základní dokument, který slouží k analýze a hodnocení rizik byl vydán jako opatření rektora [R_595](#) je:

PŘEHLED

**zjištěných možných rizik v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích**

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Přehled všeobecných zásad

Při chůzi v objektech si počínat opatrně, podlahu udržovat v čistotě, mokré místo projít s velkou opatrností (voda, sníh) a co nejdříve nechat odstranit.

Nepokládat překážky do cest, případně je nechat odstranit.

Na schodech neběhat a nesnižovat pozornost používáním mobilního telefonu.

Dávat pozor při otevírání dveří do volného prostoru.

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Povinnosti studenta

Dbát podle svých možností o svou vlastní bezpečnost.

Účastnit se školení včetně ověření znalostí.

Dodržovat právní a ostatní předpisy k zajištění BOZP a PO.

Dodržovat stanovené pracovní postupy.

Používat stanovené pracovní prostředky a OOPP.

Používat ochranná zařízení, svévolně je neměnit a neodstraňovat.

Oznamovat zodpovědnému pracovníkovi zjištěné závady.

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Zákaz kouření

V celém areálu JU je zakázáno kouřit.

Místo, kde může zaměstnavatel povolit kouření, musí být uzavřenou částí stavby, aby nedocházelo k pronikání kouře do vnitřních prostor, kde je kouření zakázáno.

Prostor pro kouření musí být u vstupu zjevně označen značkou:

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP)

Povinnost používat.

Udržovat v provozuschopném stavu.

ČÁSTI TĚLA A ORGÁNY, KTERÉ MAJÍ BÝT CHRÁNĚNY			RIZIKA																
			FYZIKÁLNÍ														CHEMICKÁ (včetně nanomateriálů)		
			mechanická							hluk	tepelná		elektrická		radiační (záření)		aerosoly		kapalná
											pevné	kapalné							
			náraz	uklouznutí	pády z výšky	vibrace	statické sítížení části těla	odření, perforace, řezné a jiné rány, kousnutí nebo bodnutí	zachycení, usknutí	teplo, oheň	chlad	úraz elektrickým proudem	statická elektrina	neionizující	ionizující	prach, vlákna, dýmy, výpary	mlhy, jemné mlhy	ponoření	postříkání
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17			
hlava	lebka	A																	
	celá hlava	B																	
uši / sluch		C																	
oči / zrak		D																	
obličej		E																	
dýchací orgány		F																	
ruce		G																	
paže (části)		H																	
nohy (chodidla)		I																	
nohy (části)		J																	
pokožka		K																	
trup/břicho		L																	
část těla		M																	
celé tělo		N																	

nařízení vlády č. 390/2021 Sb., Nařízení vlády o bližších podmínkách poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Elektrické spotřebiče

Používat nepoškozené přístroje.

Pohyblivé elektrické přívody používat tak, aby nedošlo k jejich poškození.

Spotřebiče umisťovat pouze na vyhrazených místech, neprovádět na nich vlastní úpravy a neobsluhujte je mokřýma rukama.

Při manipulaci se zařízením napojeným na elektrickou síť pomocí pohyblivého elektrického přívodu (prodlužovačky) jej nejprve odpojit od elektrické sítě.

Při odchodu z místa používání elektrické spotřebiče vypnout.

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Chemické látky a práce v laboratoři

Studenti musí být seznámeni s účinky chemických látek a se způsoby, jak s nimi zacházet, s ochrannými opatřeními, se zásadami první pomoci, s potřebnými asanačními postupy a postupy při likvidaci poruch a havárií. Jsou povinni dodržovat všechny pokyny uvedené výrobcem nebezpečné látky na etiketě výrobku.

Hořlavé látky musí být ukládány odděleně od dalších chemikálií včetně jedu ve vymezeném prostoru.

Používat předepsané OOPP (plášť pro ochranu před znečištěním není OOPP a studenti si ho obstarávají na své náklady).

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Poničené nářadí a přístroje

Poničený nástroj nebo přístroj se nesmí používat!!

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Zajištění BOZP a PO na mimoškolních akcích

Účastníci akce jsou povinni zejména:

dodržovat opatření rektora pro tyto akce,
plnit pokyny vedoucího akce a pokyny instruktorů vydané v souladu s právními předpisy,
informovat vedoucího akce o svém zdravotním stavu a svých fyzických schopnostech,
hlásit změny svého zdravotního stavu nebo fyzických schopností,
neohrožovat zdraví své ani ostatních osob a nezpůsobit škodu na majetku,
nahlásit každou závadu, kterou zpozorují a která by mohla ohrozit účastníky akce,
nesmí zapínat, vypínat a obsluhovat stroje a zařízení, která jim nebyla přidělena,
v ubytovacích zařízeních dodržovat vnitřní řád zařízení,
nesmí samovolně a bez domluvy s vedoucím akce opustit místo konání akce,
na akci je přísný zákaz konzumace alkoholu a užívání omamných látek.

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Úraz ve škole nebo na školních akcích

Bezodkladně poskytnout první pomoc !!

Úraz oznámit vyučujícímu nebo pověřené osobě.

Zavolat ZZS 155 (při vážnějším úrazu).

Spolupracovat při objasňování příčin úrazu.

[vyhláška č. 64/2005 Sb., Vyhláška o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů](#)

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Těhotné ženy

mají zakázané tyto činnosti:

Práce s chemickými látkami klasifikovanými jako toxické, karcinogenní, mutagenní nebo reprotoxické.

Práce s biologickými činiteli skupiny 2,3,4 (viry, bakterie a plísně, které mohou způsobit infekce).

Práce s ionizujícím zářením.

Často zvedat břemeno těžší než 5 kg, občas těžší než 10 kg.

Práce ve výškách nad 1,5 m.

Práce v noci.

Některé práce se zvířaty.

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Alkohol a jiné návykové látky

Nepožívat alkoholické nápoje a jiné návykové látky v prostorách univerzity a na akcích pořádaných univerzitou.

Přestávka na jídlo

Zaměstnavatel je povinen poskytnout zaměstnanci nejdéle po 6 hodinách nepřetržité práce přestávku v práci na jídlo a oddech v trvání nejméně 30 minut, mladistvému zaměstnanci musí být tato přestávka poskytnuta nejdéle po 4,5 hodinách nepřetržité práce.

Byla-li přestávka v práci na jídlo a oddech rozdělena, musí alespoň jedna její část činit nejméně 15 minut.

Přestávky v práci na jídlo a oddech se neposkytují na začátku a konci pracovní doby a nezapočítává se do pracovní doby.

Případne-li bezpečnostní přestávka na dobu přestávky v práci na jídlo a oddech, započítává se přestávka v práci na jídlo a oddech do pracovní.

Manipulace s břemeny

Správná technika zvedání: při zvedání břemen používejte nohy, nikoli záda. Držte záda rovně, pokrčte kolena a zvedejte břemeno pomocí svalů nohou.

Vhodné rozložení hmotnosti: pokud je to možné, rozdělte těžká břemena na menší části. Při přenášení břemen se snažte udržovat rovnováhu a stabilitu.

Použití pomůcek: využívejte dostupné pomůcky, jako jsou vozíky, zdvihací zařízení nebo kolečka, aby se minimalizovala fyzická námaha a riziko zranění.

Správné držení těla: při přenášení břemen držte břemeno co nejbližší tělu a vyvarujte se otáčení trupu. při otáčení se pohybujte celým tělem, nikoli pouze pasem.

Hmotnostní limity

Občasné zvedání: muži 50 kg, ženy 20 kg

Časté zvedání: muži 30 kg, ženy 15 kg

Při práci v sedě: muži 5 kg, ženy 3 kg

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Práce ve výškách

Práce ve výškách zahrnuje jakoukoli činnost prováděnou ve výšce nad 1,5 metru nad zemí nebo nad volnou hloubkou, kde hrozí riziko pádu. To může zahrnovat práce na střechách, lešeních, žebřících, plošinách nebo jiných vyvýšených místech.

Používání OOPP
Zajištění pracoviště
Školení zaměstnanců
Kontrola vybavení

[Bezpečnost práce ve výškách](#)

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Žebříky

Používat pouze krátkodobé práce	Nevkládat pod žebřík improvizované podložky
Nepoužívat poškozený žebřík	Nevynášet břemena nad 15 kg
Zajistit stabilitu	Na žebříku smí být pouze jedna osoba
Používat zajišťovací řetízky, táhla a kování u dvojitých žebříků	Dodržovat maximální zatížení
Oba horní konce se musí opírat o horní plochu	Vzdálenost chodidel od horního okraje musí být: (opěrný žebřík 0,8 m; dvojitý žebřík 0,5 m)
Žebřík pro výstup musí přesahovat výstupní úroveň alespoň o 1,1 m.	

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Osvětlení pracoviště

Rovnoměrnost osvětlení: využití přirozeného světla.

Lokální osvětlení přímo nad stolem.

Včasná výměna nefunkčních svítidel.

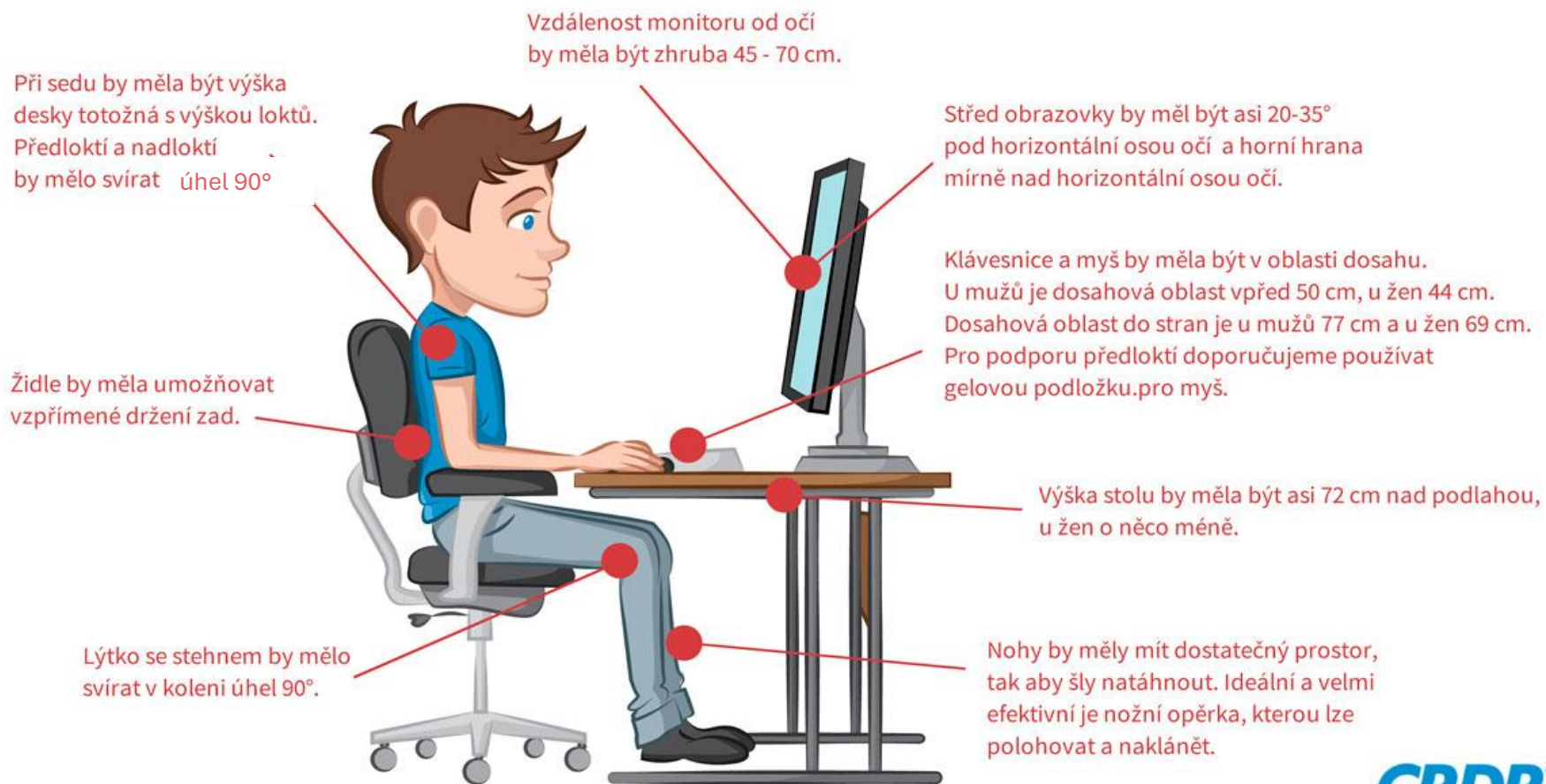
Čištění oken.

Druh pracovní činnosti	Intenzita osvětlení - množství světla na m ²
veřejné venkovní pracoviště	30 lux
osvětlení místnosti pro základní orientaci při občasném pobytu	50 lux
pracoviště s příležitostnými činnostmi, ale se zásadní rolí zraku	100 lux
pracoviště, kde dochází k manipulaci na zařízení s vysokým kontrastem	300 lux
pracoviště, kde dochází k manipulaci se středním kontrastem	500 lux
pracoviště, kde dochází k manipulaci s předměty s nízkým kontrastem	1000 lux
pracoviště, kde dochází k manipulaci s předměty na hranici viditelnosti	3000 - 10000 lux
chodby a místa pro komunikaci	100 lux
recepce	300 lux
šatny a toalety	200 lux
kanceláře - psaní, čtení, zpracování dat	500 lux
kanceláře - třídění dokumentů, kopírování	300 lux
odpočinkové prostory	100 lux
nákladové rampy	150 lux
regálové sklady bez obsluhy	20 lux
regálové sklady s obsluhou	150 lux
pekárna	300 lux
prádelna a čistírna	300 lux
kadeřnictví	500 lux
šperkařství	1000 lux
montáž elektroniky	1000 lux
hodinářství	2000 lux

Abyste dosáhli správné intenzity osvětlení, které bude vyhovovat ergonomickým požadavkům pracoviště a BOZP, vybírejte světla, která jsou navržena tak, že vydávají světlo, které se odráží od stěn, stropů a jiných předmětů. Odráž světla od předmětů můžete změřit. Ideální množství odraženého světla od těchto materiálů v kanceláři jsou například:

Jak správně sedět u počítače?

Tabulka kategorizace prací

KATEGORIE			
1	2	3	4
nevyplývá pravděpodobný nepříznivý vliv na zdraví	nepříznivý vliv na zdraví ve výjimečných případech	jsou překračovány hygienické limity	hrozí vysoké riziko ohrožení zdraví při práci

Každá pracovní pozice je zařazena do kategorie podle vyhodnocení rizik na konkrétním pracovišti.

Studenti jsou zařazení do kategorie „1“, protože na rizikových pracovištích nejsou vystavováni nebezpečným látkám dlouhodobě.

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Požární bezpečnost

Nezavdat příčinu vzniku požáru.

Dodržovat předpisy a zákazy zajišťující požární bezpečnost.

Nepoškozoat a udržovat v provozuschopném stavu věcné prostředky požární ochrany.

Zachovat bezpečný přístup k únikovým cestám, požární technice, k rozvodným zařízením elektrické energie.

Nepracovat s poškozenými elektrickými přístroji.

Při odchodu z pracoviště elektrické spotřebiče vypnout.

Dodržovat předpisy skladování hořlavých látek.

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Vznik požáru

Při zpozorování požáru hasit dostupnými prostředky.

Při vyhlášení požáru dodržovat postup k evakuaci.

Znát umístění hasicích přístrojů (místo je označeno).

Znát umístění požární poplachové směrnice (vyhlášení a reakce na požár).

Znát umístění evakuačního plánu budovy (bezpečné opuštění objektu).

Hasicí přístroje

Práškový hasicí přístroj

Ideální použití:

- § Průmysl, obchod, energetika, důlní hornictví, olejové a plynové kotelny, kanceláře, knihovny, rodinné domy, rekreační objekty, garáže.
- § Třída požáru: A, B, C.

Vhodné použití:

- § Úřady, sklady, archívy, obchodní domy, školy, hotely, nemocnice, chaty, sklepy, dílny, železniční přeprava, automobily.
- § Tam, kde nesmí dojít k poškození vodou nebo pěnou.
- § K hašení zařízení pod napětím max. do 1000 V z min. vzdálenosti 1 m.

Nevhodné použití:

- § Jemná mechanika a elektronika, telefonní ústředny, elektrické rozvodny, místnosti, kde jsou přístroje citlivé na prach.

Nesmí se použít:

- § Lehké hořlavé a alkalické kovy, volně ložené sypké materiály, prach (nebezpečí výbuchu a rozšíření požáru).

Hasicí přístroje

• Sněhový hasicí přístroj

Ideální použití:

- § Elektrická zařízení pod napětím (výpočetní střediska, telefonní ústředny, energetická centra), hořlavé plyny.
- § Třída požáru: B, C.

Vhodné použití:

- § Laboratoře, potravinářství, energetika, prostory s jemnou mechanikou, elektronickými zařízeními nebo hořlavými kapalinami.
- § Tam, kde by neměly zůstat zbytky hasební látky.

Nevhodné použití:

- § Pevné látky typu dřeva, textilií, uhlí (možnost opětovného vznícení od zahřátých konstrukcí).
- § Na otevřených prostranstvích s velkou výměnou vzduchu.
- § V uzavřených prostorech s výskytem osob (možnost vzniku nebezpečné koncentrace CO₂ – nebezpečí udušení).

Nesmí se použít:

- § Hořlavé prachy, sypké látky (nebezpečí výbuchu a rozšíření požáru), hořlavé a alkalické kovy.

Hasicí přístroje

PRO ZÁKAZNÍKY

• Pěnový hasicí přístroj

Ideální použití:

- § Hořlavé kapaliny nemísící se s vodou (benzín, motorová nafta, minerální oleje, tuky apod.).
- § Třída požáru: A, B.

Vhodné použití:

- § Sklady, komerční objekty, domácnosti, pevné látky (dřevo, papír, uhlí, textilie, pryž).

Nevhodné použití:

- § Hořlavé kapaliny nízkovroucí a mísící se s vodou (alkoholy), hořlavé plyny a kovy.

Nesmí se použít:

- § Elektrická zařízení pod napětím a v jejich blízkosti (riziko úrazu el. proudem), hořlavé kovy (např. hořčík a jeho slitiny s hliníkem).

Hasicí přístroje

• Vodní hasicí přístroj

Ideální použití:

- § Pevné hořlavé látky organického původu, které žhnou (dřevo, papír, sláma, uhlí, textil apod.).
- § Třída požáru: A

Vhodné použití:

- § Papírenský a dřevařský průmysl, sklady pevných hořlavých látek, školy, archívy.
- § Hořlavé kapaliny rozpustné ve vodě (alkoholy, ketony).

Nevhodné použití:

- § Hořlavé kapaliny nemísící se s vodou (benzín, motorová nafta, minerální oleje), hořlavé plyny.
- § Cenné materiály a zařízení, kde je nebezpečí škod promáčením.

Nesmí se použít:

- § Elektrická zařízení pod napětím a v jejich blízkosti (riziko úrazu el. proudem), lehké a alkalické kovy, látky, které prudce reagují s vodou.

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Poskytování první pomoci

Plán poskytování první pomoci je soubor zásad a postupů při zajišťování první pomoci.

Skvělou pomůckou pro poskytování první pomoci je aplikace ZÁCHRANKA

Místo pro poskytování
první pomoci
(lékárnička)

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Bezpečnostní značky a jejich vyobrazení

Informativní

**HLAVNÍ UZÁVĚR
PLYNU**

nařízení vlády 375/2017 Sb., Nařízení vlády o vzhledu, umístění a provedení bezpečnostních značek a značení a zavedení signálů

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Bezpečnostní značky a jejich vyobrazení

Výstražné

Příkazové

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Bezpečnostní značky a jejich vyobrazení

Zákazové

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Prosím, udělejte si test